NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura NIK w Rzeszowie

LRZ.410.23.3.2025

Pan
Szymon Stapiński
Burmistrz Brzozowa
Urząd Miejski w Brzozowie
ul. Armii Krajowej 1
36-200 Brzozów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/005 – Realizacja Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności ze szczególnym uwzględnieniem wyboru i realizacji inwestycji przez samorząd gminny.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie
ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów
T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06
lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Brzozowie[1].
Kierownik jednostki kontrolowanej	Szymon Stapiński, od 19 listopada 2018 r. Burmistrz Brzozowa[2].
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez gminy prawidłowego przygotowania do realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO. 2. Prawidłowość realizacji przez gminy przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO i osiąganie zakładanych efektów.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do 30 września 2025 r. z możliwością wykorzystania dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[3].
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.
Kontroler	Agnieszka Pomykała, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/132/2025 z 1 października 2025 r.

(akta kontroli: str. 3-8)

[1] Dalej: Urząd.
[2] Dalej: Burmistrz.
[3] Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna[4] kontrolowanej działalności.

OCENA OGÓLNA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli[5] Gmina w latach 2023-2025[6] nie zrealizowała przedsięwzięcia objętego wsparciem z KPO pn. *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* zgodnie z przyjętymi założeniami. W rezultacie nie udało się osiągnąć zakładanych efektów.

Gmina zabezpieczyła środki finansowe na realizację tego zadania w 2025 r. w uchwale budżetowej w odpowiedniej wysokości. Zgodnie z Umową o objęcie wsparciem z KPO przedsięwzięcia *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów*[7] zapewniła wyodrębnienie ewidencji księgowej. Pracownicy byli należycie przygotowani do realizacji zadań objętych dofinansowaniem pochodzącym z różnych źródeł, w tym z KPO.

Rezygnacja z pracy w Urzędzie dwóch pracowników Wydziału Inwestycji wywołała problemy organizacyjno-kadrowe. Podjęte działania w postaci wewnętrznych przesunięć na stanowisko naczelnika tego wydziału oraz do komórki zamówień publicznych, nie przyniosły oczekiwanych efektów. W rezultacie Gmina nie zrealizowała tego zadania do 30 września 2025 r. W prowadzonym postępowaniu przetargowym nie wyłoniono wykonawcy przedsięwzięcia. W trakcie postępowania przez okres 209 dni nie wykonywano żadnych czynności mających na celu jego wybór, co w ocenie NIK było działaniem nierzetelnym. Ponadto, dopiero po upływie 21 dni od rozwiązania 7 października 2025 r., Umowy o objęcie wsparciem z KPO przedsięwzięcia, postępowanie przetargowe zostało unieważnione.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe[8] kontrolowanej działalności.

OBSZAR

1. Zapewnienie przez gminy prawidłowego przygotowania do realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO.

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym wprowadzonym Zarządzeniem Burmistrza z 30 grudnia 2022 r.[9] oraz jego zmianami za przygotowanie i realizację przedsięwzięć dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych, w tym z Krajowego Planu Odbudowy[10] odpowiedzialny był Wydział Inwestycji i Funduszy Pomocowych[11]. Do jego zadań należało m.in.:

---

[4] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

[5] Dalej: NIK.

[6] Do 30 września 2025 r.

[7] Dalej: Umowa lub Umowa o objęcie wsparciem z KPO przedsięwzięcia.

[8] Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

[9] Zarządzenie nr 335/2022 Burmistrza Brzozowa z dnia 30 grudnia 2022 r. *w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Brzozowie,* zmienione: Zarządzeniem nr 154/23 z 5 lipca 2023 r., Zarządzeniem nr 301/23 z 23 listopada 2023 r., Zarządzeniem nr 163/2024 z 16 lipca 2024, aneksem nr 1 do Zarządzenia nr 163/2024 z 16 lipca 2024 r. oraz Zarządzeniem nr 166/2024 z 19 lipca 2024 r. *w sprawie regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Brzozowie*. Dalej: regulamin organizacyjny.

[10] Dalej: KPO.

[11] Dalej: Wydział Inwestycji.

- monitorowanie potencjalnych źródeł finansowania projektów i procedur ubiegania się o środki z funduszy i programów krajowych i unijnych;
- analiza i aktualizacja dokumentów programowych Gminy w celu określenia zadań, na które możliwe było uzyskanie dofinansowania;
- koordynacja działań w zakresie przygotowania niezbędnej dokumentacji dla projektów przewidzianych do dofinansowania ze środków zewnętrznych;
- sporządzanie, składanie i monitorowanie wniosków o dofinansowanie do instytucji prowadzących nabory projektów inwestycyjnych;
- sporządzanie wniosków o płatność i uaktualnianie harmonogramu płatności dla projektów prowadzonych przez Urząd;
- monitorowanie poziomu zaawansowania realizacji poszczególnych projektów oraz osiągania założonych w nich wskaźników.

Od 1 grudnia 2024 r., w związku ze zmianą Regulaminu organizacyjnego, Wydziałowi Inwestycji powierzono zadania dotyczące prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych przez Gminę.

(akta kontroli: str. 10-41)

W latach 2023-2025 [12] w Wydziale Inwestycji zatrudnionych było 11 osób, z tego: dwóch pracowników zrezygnowało z pracy w Urzędzie, a jeden 10 czerwca 2024 r. został przeniesiony do Wydziału Planowania Przestrzennego i Budownictwa. Naczelnik Wydziału Inwestycji oraz jeden z pracowników byli zatrudnieni w Urzędzie, odpowiednio do 30 listopada 2024 r. i do 26 maja 2025 r. Od 1 grudnia 2024 r. naczelnikiem Wydziału Inwestycji została osoba zatrudniona wcześniej w Biurze Zamówień Publicznych Urzędu na jednoosobowym stanowisku. Przez grudzień 2024 r. naczelnik Wydziału Inwestycji wykonywał zadania przypisane do stanowiska naczelnika i osoby zajmującej się zamówieniami publicznymi. W związku z zaistniałą sytuacją Burmistrz zdecydował o wzmocnieniu kadrowym Wydziału Inwestycji o pracownika do spraw zamówień publicznych. Przeniósł na to stanowisko od 1 stycznia 2025 r. osobę zatrudnioną w Biurze Rady Miejskiej. Nowy pracownik wymagał przeszkolenia na nowym stanowisku pracy oraz czasu na zapoznanie się z prowadzonymi w tym okresie postępowaniami przetargowymi.
Od 1 stycznia 2025 r. i od 18 sierpnia 2025 r. w Wydziale Inwestycji zostały zatrudnione dwie nowe osoby. Ponadto, na utworzone od 1 marca 2023 r. stanowisko doradcy do spraw powietrza i energii zatrudniono jedną osobę.

(akta kontroli: str. 42, 477-484)

Dla wszystkich zatrudnionych w latach 2023-2025 pracowników Wydziału Inwestycji sporządzono zakresy czynności. Zakresami czynności czterem z 11 pracowników powierzono zadania dotyczące m.in.: przygotowywania, monitorowania zaawansowania realizacji oraz sporządzania wniosków o płatność i uaktualniania harmonogramu płatności dla projektów dofinansowanych ze środków krajowych i Unii Europejskiej (w tym z KPO). Dwóch z nich zrezygnowało z pracy w Wydziale Inwestycji[13]. Według wyjaśnień Burmistrza zakresy czynności *mają charakter ogólny i wyznaczają obszary*

[12] Do 30 września 2025 r.
[13] Jedna 10 czerwca 2024 r. została przeniesiona do Wydziału Planowania Przestrzennego i Budownictwa, a druga 26 maja 2025 r. zrezygnowała z pracy w Urzędzie.

odpowiedzialności. Przydział konkretnych projektów odbywał się każdorazowo ustnie w ramach kompetencji wynikających z zakresów czynności.

(akta kontroli: str. 42-69, 94-96)

Ponadto, Burmistrz wyjaśnił, że pracownikami wyznaczonymi do nadzoru i realizacji projektów w ramach KPO, byli naczelnik i dwóch pracowników, z których jeden zrezygnował 26 maja 2025 r. z pracy w Urzędzie.

(akta kontroli: str. 42, 90-96)

Gmina 13 marca 2025 r. zawarła z Ministrem Klimatu i Środowiska umowę o objęcie wsparciem realizacji przedsięwzięcia *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* w ramach inwestycji *B2.2.2/G1.1.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO): Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne Część A (wsparcie przedinwazyjne),* w terminie od 1 października 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. Termin ten został po podpisaniu aneksu do Umowy wydłużony do 30 września 2025 r. W tym okresie Burmistrz dwukrotnie poinformował Ministerstwo Klimatu i Środowiska[14] o zaistniałych problemach w ramach realizacji tego przedsięwzięcia. We wniosku sprawozdawczym z 11 czerwca 2025 r. oraz jego aktualizacji z 8 września 2025 r. przekazał, że w związku ze zmianami organizacyjnymi i kadrowymi w komórce realizującej zamówienia publiczne oraz w związku ze znaczną liczbą ofert, procedura wyboru wykonawcy się wydłużyła. Do Urzędu nie wpłynęły w tym zakresie żadne dodatkowe zapytania i wskazówki. Gmina nie korzystała również z doradztwa oferowanego przez firmy zewnętrzne w zakresie realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO.

(akta kontroli: str. 130-134, 493-500, 503-512)

W latach 2023-2025[15] do Urzędu nie wpłynęły żadne skargi i wnioski dotyczące działań Gminy w ramach realizacji zadania *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów.*

W Urzędzie nie było kontroli audytora wewnętrznego w zakresie realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO.

(akta kontroli: str. 83-89, 130-134)

W latach 2023-2025 w Urzędzie nie poniesiono wydatków z tytułu udziału pracowników w szkoleniach, konferencjach poświęconych tematyce realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO.

Burmistrz wyjaśnił, że *brak wydatków na szkolenia dotyczące tematyki realizacji przedsięwzięć finansowanych z KPO wynikał m.in. z tego, że pracownicy korzystali ze szkoleń bezpłatnych, prowadzony najczęściej formie zdalnych webinariów, które jako osoby z dużym doświadczeniem wyszukiwali samodzielnie.*

(akta kontroli: str. 135-152)

W latach 2023-2025 (do 30 września) żaden z pracowników Wydziału Inwestycji, którym powierzono zadania dotyczące realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO nie zgłaszał Burmistrzowi chęci udziału w szkoleniach

[14] Dalej: Ministerstwo.
[15] Do 30 września 2025 r.

poświęconych wyłącznie tej tematyce. Z treści wyjaśnień złożonych przez naczelnika Wydziału Inwestycji i pracownika wynikało, że było to spowodowane natłokiem obowiązków oraz doszkalaniem się w ramach dostępnych bezpłatnych szkoleń online (webinariów) dotyczących realizacji zadań objętych zewnętrznym wsparciem finansowym[16]. Jeden z pracowników Wydziału Inwestycji, któremu powierzono zadania dotyczące m.in. monitorowania zaawansowania realizacji oraz sporządzania wniosków o płatność i uaktualniania harmonogramu płatności dla projektu *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów,* uczestniczył w cyklu szkoleń online zorganizowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa dotyczących realizacji inwestycji w ramach spółdzielni energetycznych (w tym: *Lustracja w spółdzielni energetycznej oraz partnerstwo sektora publicznego i prywatnego w kontekście prawa zamówień publicznych*; *Funkcjonowanie spółdzielni energetycznych na terenach gmin wiejskich i miejsko-wiejskich*).

(akta kontroli: str. 135-137,153-169)

Przedsięwzięcie pn. *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* nie zostało w *Strategii Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2024-2033*[17] wskazane w sposób szczegółowy. Według wyjaśnień Burmistrza wynikało to z faktu, że zadanie to było w trakcie opracowywania Strategii na etapie oceny wniosku o dofinansowanie i nie było pewności, że zostanie objęte dofinansowaniem. Ponadto, Burmistrz wyjaśnił, że *zadanie to mieściło się w ramach celu operacyjnego Strategii - wysoki standard energetyczny budynków mieszkalnych.* W Strategii przewidziano realizacją tego celu poprzez działania mające zapewnić promowanie, upowszechnianie i wdrażanie technologii energooszczędnych wykorzystywanych w obiektach publicznych i prywatnych. Jako miernik osiągania rezultatów przyjęto wskaźnik – *liczba przeprowadzonych działań na rzecz podniesienia standardu energetycznego budynków mieszkalnych*. W latach 2024-2025 (do 30 września) Gmina zrealizowała jedno działanie w ramach Programu Priorytetowego *Ciepłe Mieszkanie,* które obejmowało działania informacyjne oraz wykonanie głębokiej termomodernizacji budynku mieszkaniowego wspólnoty.

(akta kontroli: str. 70-82, 90-93, 177-207)

Zadanie *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* wpisuje się w cele i założenia przyjętego 29 listopada 2024 r. uchwałą Rady Miejskiej w Brzozowie dokumentu pn. *Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Brzozów*. W ww. dokumencie wskazano m.in. inwestycje w odnawialne źródła energii oraz inne przedsięwzięcia sprzyjające zrównoważeniu energetycznemu gminy jako jeden z celi priorytetowych w długoterminowej perspektywie rozwoju. W dokumencie wskazano potencjalne kierunki rozwoju bez określenia konkretnych działań i mierników osiągania rezultatów. Według wyjaśnień Burmistrza wynikało to

[16] W tym: Przygotowywanie wniosków o dofinansowanie w aplikacji WOD2021 - szkolenie z obsługi aplikacji dla beneficjentów w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027; Kwalifikowalność wydatków w projektach EFRR realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia; Webinarium dotyczące weryfikacji klimatycznej projektów infrastrukturalnych realizowanych w perspektywie finansowej 2021-2027.

[17] Uchwała nr LXXV/774/2024 Rady Miejskiej w Brzozowie z 29 kwietnia 2024 r. w sprawie przyjęcia *Strategii Rozwoju Gminy Brzozów na lata 2024-2033,* dalej: Strategia.

z metodyki sporządzania dokumentów o charakterze strategicznym, które koncentrują się na wyznaczeniu ogólnych kierunków działań w długiej perspektywie czasowej.

(akta kontroli: str. 97-129)

1.2. Przedsięwzięcie *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* zostało zaplanowane jako zadanie jednoroczne i nie kwalifikowało się do ujęcia w *Wieloletniej prognozie finansowej na lata 2023-2033*[18]. Środki finansowe na realizację tego zadania w 2025 r. zaplanowano w *uchwale budżetowej na rok 2025 r.*[19] z 16 grudnia 2024 r. Dochody wynosiły 255,8 tys. zł (z tego: 196,8 tys. zł - KPO i 59,0 tys. zł - wkład własny). Kwota dofinansowania wskazana we wniosku o dofinansowanie z 30 lipca 2024 r. wynosiła 197,6 tys. zł i była wyższa od kwoty zaplanowanych dochodów z KPO wskazanych w uchwale budżetowej na 2025 r. o 0,8 tys. zł. Według wyjaśnień Skarbnika różnica ta *wynikała z ustnej informacji otrzymanej z Wydziału Inwestycji o fakcie, iż kwota ta nie kwalifikuje się do refundacji.* Wydatki zaplanowano w kwocie 255,8 tys. zł. Po podpisaniu umowy 13 marca 2025 r. o objęcie wsparciem z KPO zadania *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* na łączną kwotę 266,2 tys. zł, Gmina nie zwiększyła kwoty zaangażowania budżetowego o 10,4 tys. zł, które planowano przeznaczyć na ewentualne koszty pośrednie realizacji przedsięwzięcia. Według wyjaśnień Burmistrza nie zrobiono tego *ze względu na to, że ostatecznie nie przewidziano działań zmierzających do wykorzystania środków na pokrycie kosztów pośrednich przedsięwzięcia oraz ze względu na znacząco niższe, niż zakładano we wniosku o dofinansowanie*, *ceny ofert wykonawców za wykonanie zadań przewidzianych w projekcie, co pozwalało domniemywać, że już zabezpieczone środki wystarczą na pokrycie kosztów przedsięwzięcia.*

(akta kontroli: str. 170-176, 208-249)

1.3. W Urzędzie pozyskiwano informacje o możliwości objęcia wsparciem z KPO realizacji przedsięwzięć z portali internetowych zajmujących się tematyką dofinansowań i działalnością samorządów[20] oraz ze stron internetowych podmiotów organizujących nabory. Według wyjaśnień Burmistrza największym problemem związanym z realizacją zadań objętych wparciem KPO był nieprzesuwalny termin końcowy. Burmistrz nie zgłaszał tego spostrzeżenia innym podmiotom. Ponadto, wyjaśnił że *podstawową przeszkodą w realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem KPO (w tym: zadania Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów) były zmiany kadrowe w składzie komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację oraz wymuszone nimi zmiany organizacyjne.*

(akta kontroli: str. 130-134)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

[18] Uchwał nr LVIII/577/2022 Rady Miejskiej w Brzozowie z 14 grudnia 2022 r. *w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Brzozów,* dalej: Wieloletnia prognoza finansowa.

[19] Uchwała budżetowa na rok 2025 r. nr X/124/2024 Rady Miejskiej w Brzozowie z dnia 16 grudnia 2024 r.

[20] https://samorzad.pap.pl

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK, Gmina była prawidłowo przygotowana do realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO. Środki finansowe na realizację w 2025 r. zadania *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* zostały zaplanowane w odpowiedniej wysokości w uchwale budżetowej. Pracownicy Wydziału Inwestycji odpowiedzialni za realizację projektów objętych zewnętrznym wsparciem finansowym, mimo że nie uczestniczyli w szkoleniach ukierunkowanych na realizację zadań z KPO, byli przygotowani do ich prowadzenia. Podnosili swoje kompetencje poprzez udział w bezpłatnych webinariach i szkoleniach dotyczących m.in. obsługi aplikacji dla beneficjentów, kwalifikowalności wydatków w ramach programu Funduszy Europejskich dla Podkarpacia.

Działania podjęte przez Burmistrza w celu ograniczenia skutków problemów organizacyjno-kadrowych w Wydziale Inwestycji oraz na stanowisku do spraw zamówień publicznych nie przyniosły oczekiwanych efektów.

OBSZAR

2. Prawidłowość realizacji przez gminy przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO i osiąganie zakładanych efektów.

Opis stanu faktycznego

2.1. W 2023 r. Gmina uczestniczyła w dwóch naborach wniosków o wsparcie dofinansowaniem z KPO przedsięwzięć planowanych do realizacji, tj.:

- *Budowa Żłobka Samorządowego w Humniskach – Gmina Brzozów działki ewidencyjne nr 127, 119/5, 119/6, 119/13, obręb 0003* z *A4.2.1 - Wsparcie programów dofinansowania miejsc opieki nad dziećmi 0-3 lat (żłobki, kluby dziecięce) w ramach MALUCH+ 2022-2029*;
- *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* z *B2.2.2/G1.1.2 - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO): Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne Część A (wsparcie przedinwestycyjne).* Oba złożone wnioski przeszły pozytywnie weryfikację formalną i merytoryczną. Gmina nie występowała z wnioskiem o ponowną ocenę przedsięwzięcia realizowanego w ramach Inwestycji B2.2.2.

W latach 2024-2025[21] Gmina nie uczestniczyła w żadnym naborze wniosków o objęcie wsparciem finansowym przedsięwzięć z KPO.

Gmina zawarła dwie umowy na realizację zadań objętych wsparciem z KPO, tj.:

- z Wojewodą Podkarpackim 20 października 2023 r. na zadanie *Budowa Żłobka Samorządowego w Humniskach – Gmina Brzozów działki ewidencyjne nr 127, 119/5, 119/6, 119/13, obręb 0003*[22] na kwotę 1 953,6 tys. zł (z tego: 1 721,4 tys. zł – środki KPO i 232,2 tys. zł – środki budżetu państwa na finansowanie podatku VAT), zmienioną aneksem do umowy[23] 31 października 2024 r. na kwotę 3 396,4 tys. zł (z tego: 2 761,3 tys. zł – środki KPO i 635,1 tys. zł – środki budżetu państwa na finansowanie VAT);
- z Ministrem Klimatu i Środowiska 13 marca 2025 r. na zadanie *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* na planowany koszt całkowity realizacji przedsięwzięcia 266,2 tys. zł (w tym: wartość wsparcia z KPO wynosiła 197,6 tys. zł).

[21] Do 30 września 2025 r.
[22] Umowa nr I/GT/2023/3 z 20 października 2023 r.
[23] Aneks nr 1/I/GT/2023/3 z 31 października 2024 r.

Do 30 września 2025 r. Gmina otrzymała dofinansowanie z KPO w kwocie 384,7 tys. zł na realizację pierwszego zadania. Na realizację drugiego przedsięwzięcia Gmina nie otrzymała żadnego dofinansowania, gdyż nie poniosła żadnych wydatków i nie złożyła wniosków o płatność.

(akta kontroli: str. 250-283, 309-348, 362-411)

Umowa o objęcie wsparciem z KPO zadania *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* została zawarta zgodnie z Regulaminem naboru B2.2.2[24] i zawierała wymagane załączniki oraz elementy wskazane w art. 14lzh ustawy z 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*[25]. Umowa została podpisana przez właściwe osoby, tj. przez Burmistrza i Skarbnika Gminy oraz pełnomocnika Minister Klimatu i Środowiska[26]. Głównym celem realizacji tego zadania miało być przygotowanie i realizacja inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii (OZE) w ramach społeczności energetycznych na terenie Gminy. Zgodnie z harmonogramem realizacji przedsięwzięcia realizacja miała składać się z:

- opracowania *Koncepcji Rozwoju nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów*[27];
- identyfikacji interesariuszy wraz z wyborem docelowej liczby i rodzaju społeczności energetycznych;
- działań informacyjno-edukacyjnych.

Gmina nie planowała realizacji zadania *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* w formule partnerskiej.

(akta kontroli: str. 362-411)

Umowa o objęcie wsparciem z KPO przedsięwzięcia *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* została zmieniona aneksem z 10 czerwca 2025 r. w związku ze zmianą od 23 maja 2025 r. regulaminu naboru, który przewidywał m.in. wydłużenie realizacji przedsięwzięć do 30 września 2025 r. Gmina 30 maja 2025 r. wystąpiła do Ministerstwa Klimatu i Środowiska[28] z wnioskiem o wydłużenie okresu realizacji i ponoszenia wydatków kwalifikowalnych do 30 września 2025 r. W związku z pozytywnym rozpatrzeniem wniosku, 10 czerwca 2025 r. podpisano aneks, który wydłużał termin realizacji oraz ponoszenia wydatków kwalifikowalnych do 30 września 2025 r.

(akta kontroli: str. 413-454)

2.2. W trakcie kontroli NIK, 7 października 2025 r. Gmina zawarła z Minister Klimatu i Środowiska porozumienie dotyczące rozwiązania Umowy o objęcie wsparciem z KPO przedsięwzięcia *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* z powodu braku możliwości dotrzymania założonego terminu realizacji, tj. do 30 września 2025 r.

---

[24] *Regulamin wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem bezzwrotnym z Planu Rozwojowego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Inwestycja B2.2.2 Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne Część A (wsparcie przedinwestycyjne),* regulamin naboru.

[25] Dz.U. z 2025 r. poz. 198.

[26] Dyrektora Departamentu Odnawialnych Źródeł Energi w Ministerstwie Klimatu Środowiska.

[27] Dalej: Koncepcji Rozwoju lub *Koncepcja rozwoju nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów.*

[28] Dalej: Ministerstwo.

W okresie realizacji projektu, tj. od 1 października 2024 r. do 30 września 2025 r., Gmina nie wyłoniła wykonawcy Koncepcji Rozwoju i nie poniosła żadnych wydatków na realizację tego przedsięwzięcia. Opóźnienia w realizacji zadania *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* w stosunku do terminu określonego w harmonogramie realizacji przedsięwzięcia[29] były spowodowane zmianami organizacyjno-kadrowymi w Wydziale Inwestycji. Zmiany te zostały zapoczątkowane rezygnacją z pracy w Urzędzie od 1 grudnia 2024 r. naczelnika Wydziału Inwestycji i powołaniem na jego miejsce pracownika zatrudnionego na jednoosobowym stanowisku do spraw zamówień publicznych.

Burmistrz wyjaśnił, że *ze względu na konieczność zapoznania się przez nowego naczelnika z szeregiem projektów przygotowywanych i realizowanych w ramach Wydziału Inwestycji oraz konieczność równoczesnego prowadzenia przez niego postępowań o udzielanie zamówień publicznych, z powodu braku pracownika który mógłby w tym zakresie go zastąpić, konieczne było przyjęcie zasady, że priorytetowe w zakresie prowadzenia są procedury o udzielanie zamówień koniecznych do utrzymania bieżącej i ciągłej pracy Urzędu.*

(akta kontroli: str. 42, 467-484, 492, 525-531)

Na stanowisko zamówień publicznych od 1 stycznia 2025 r. przeniesiono pracownika z Biura Rady Miejskiej. Działanie to nie przyczyniło się do wyłonienia wykonawcy Koncepcji Rozwoju. Według wyjaśnień Burmistrza, nowy pracownik potrzebował czasu na przeszkolenie i zapoznanie się ze sprawami prowadzonymi przez komórkę zamówień publicznych. Ponadto wyjaśnił, że pracownik przejął prowadzenie innych postępowań o udzielenie zamówień, które były niezbędne do realizacji w bieżącej pracy Urzędu, co ostatecznie przełożyło się na brak czasu na wyłonienie wykonawcy Koncepcji Rozwoju.

(akta kontroli: str. 42, 477-484)

W okresie objętym kontrolą Gmina raz zaktualizowała za pośrednictwem aplikacji SL2021 w Centralnym Systemie Teleinformatycznym[30] harmonogram płatności w związku z podpisaniem 10 czerwca 2025 r. aneksu do Umowy, który wydłużył okres realizacji przedsięwzięcia i ponoszenia wydatków do 30 września 2025 r. Ministerstwo nie zaakceptowało tej zmiany w systemie teleinformatycznym CST, ani nie wystąpiło do Gminy o dokonanie korekty lub uzupełnienie dokumentów.

(akta kontroli: str. 455-457, 490-492)

W związku z planowaną realizacją przedsięwzięcia *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów,* Gmina utworzyła dwa rachunki bankowe, z których pierwszy przeznaczony był do otrzymywania wsparcia w formie zaliczki, a drugi w formie refundacji. Wyodrębnienie ewidencji księgowej zadania zapewniono zarządzeniem Burmistrza z 25 listopada 2024 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości[31], w którym określono m.in., że ewidencja księgowa

[29] Od 1 października 2024 r. do 30 września 2025 r.

[30] Dalej CST.

[31] Zarządzenie nr 288/A/2024 z 25 listopada 2024 r. *w sprawie określenia zasad (polityki) rachunkowości „Projektu" w ramach Inwestycji B2.2.2/G1.2.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO); Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne. Załącznik nr 1: zasady (polityki)*

przedsięwzięcia miała być prowadzona w utworzonym dla niego dzienniku wydatków w sposób umożliwiający jego identyfikację zgodnie klasyfikacją budżetową określoną w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. *w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*[32]. W zarządzeniu określono również, że wszystkie dokumenty księgowe rozliczone w ramach tego zadania muszą mieć opis zawierający nazwę przedsięwzięcia oraz określenie źródeł finansowania. W Zarządzeniu wskazano zasady przechowywania i archiwizowania dokumentów, w tym dowodów księgowych, wniosków o płatność oraz dokumentów sprawozdawczych dotyczących realizacji przedsięwzięcia.

(akta kontroli: str. 362-411, 485-492)

Z uwagi na niewydatkowanie środków finansowych na realizację przedsięwzięcia *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów,* nie złożono żadnego wniosku o płatność. Gmina złożyła 11 czerwca 2025 r. wniosek o charakterze sprawozdawczym, co opisano w punkcie 2.3. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli: str. 492, 493-500, 503-512)

Gmina 17 października 2024 r. w trybie podstawowym z fakultatywnymi negocjacjami na podstawie art. 275 pkt. 2 ustawy z 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*[33] ogłosiła postępowanie przetargowe na opracowanie *Koncepcji rozwoju nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów.* W terminie określonym w ogłoszeniu (tj. do 31 października 2024 r.) wpłynęło osiem ofert. W okresie od 11 marca 2025 r., kiedy upłynął termin wskazany w piśmie wysłanym do jednego z oferentów o uzupełnienie informacji dotyczących rażąco niskiej ceny, do rozwiązania Umowy (tj. 7 października 2025 r.) nie podejmowano żadnych czynności mających na celu rozstrzygnięcie postępowania przetargowego i dokonanie wyboru wykonawcy Koncepcji Rozwoju, co opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości. Postępowanie przetargowe zostało unieważnione w trakcie kontroli NIK (tj. 28 października 2025 r.) na podstawie art. 255 pkt 5 upzp.

(akta kontroli: str. 525-626)

Niewyłonienie wykonawcy *Koncepcji rozwoju nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów,* skutkowało brakiem realizacji przedsięwzięcia oraz nieosiągnięciem planowanych wartości pośrednich i docelowych wskaźników.

(akta kontroli: str. 493-500, 503-512, 525-531)

---

rachunkowości projektu pn. Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów, dalej: Zarządzenie.

[32] Dz.U. z 2020 r. poz. 342, ze zm.

[33] Dz.U. z 2024 r. poz. 1320,ze zm.; dalej: upzp.

2.3. W latach 2023-2025[34] Gmina nie była kontrolowana w zakresie realizacji przedsięwzięcia *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* przez podmioty zewnętrzne[35].

(akta kontroli: str. 513-515)

Gmina terminowo[36] (11 czerwca 2025 r.) złożyła do Ministerstwa za pośrednictwem wskazanej w Umowie aplikacji SL2021 pierwszy sprawozdawczy wniosek o płatność, w którym wykazała że w okresie sprawozdawczym od 1 października 2024 r. do 11 czerwca 2025 r.:

- nie wydatkowała żadnych środków finansowych na realizację przedsięwzięcia *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów*;
- nie osiągnęła postępów w jego realizacji.

We wniosku w sekcji *Problemy napotkane w trakcie realizacji projektu* wyjaśniono, że przyczyną opóźnienia w realizacji zadania były zmiany organizacyjne i związane z nimi problemy kadrowe w komórce zamówień publicznych, które skutkowały wydłużeniem procedury wyboru wykonawcy Koncepcji Rozwoju. Ministerstwo 2 września 2025 r. zwróciło się o uzupełnienie wniosku sprawozdawczego z 11 czerwca 2025 r. o informację dotyczącą planowanej daty zawarcia umowy oraz o dołączenie po jej podpisaniu dokumentacji z postępowania przetargowego. W korekcie tego wniosku z 8 września 2025 r. Gmina wskazała planowaną datę zawarcia umowy z wykonawcą Koncepcji Rozwoju na 16 września 2025 r. chociaż nie rozstrzygnęła postępowania przetargowego.

Burmistrz wyjaśnił, że *16 września 2025 r. został wskazany jako pierwszy możliwy termin zawarcia umowy w przypadku niezwłocznego podjęcia działań zmierzających do wyłonienia wykonawcy, do czego ostatecznie nie doszło ze względu na inne zadania realizowane przez pracowników Wydziału Inwestycji w tym okresie, które oceniono jako istotniejsze z punktu widzenia potrzeb mieszkańców gminy*.

(akta kontroli: str. 493-500, 503-515, 619-625)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Niepodjęcie żadnych czynności mających na celu wyłonienie wykonawcy *Koncepcji rozwoju nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów* w okresie od 11 marca 2025 r. do 7 października 2025 r. (tj. przez sześć miesięcy i 26 dni) oraz unieważnienie postępowania po upływie 21 dni od rozwiązania Umowy o objęcie wsparciem przedsięwzięcia z KPO było działaniem nierzetelnym.

Ostaniem działaniem w ramach prowadzonego w Gminie postępowania przetargowego przed jego unieważnieniem było wysłanie 7 marca 2025 r. do jednego z oferentów pisma o uzupełnienie informacji dotyczących rażąco niskiej ceny w terminie do 11 marca 2025 r. Na to pismo nie otrzymano odpowiedzi.

[34] Do 30 września 2025 r.
[35] W tym: MKiŚ, NFOŚiGW.
[36] Tj. w terminie 3 miesięcy od podpisania Umowy o objęcie wsparciem z KPO przedsięwzięcia.

Burmistrz wyjaśnił, że *brak działań spowodowany był problemami kadrowo-organizacyjnymi, natłokiem zadań w realizacji oraz dużą ilością postępowań realizowanych w tym okresie*.
Ponadto wyjaśnił, że *w miesiącach wrzesień i październik 2025 r. uwaga pracowników Wydziału Inwestycji Urzędu skupiona była na szeregu innych, istotnych z punktu widzenia Gminy projektach i zamówieniach, które ze względu na zapadające terminy byli zmuszeni realizować w pierwszej kolejności*.

(akta kontroli: str. 525-531, 626-629)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2023-2025 (do 30 września 2025 r.) Gmina nie zrealizowała przedsięwzięcia objętego wsparciem z KPO pn. *Rozwój nowych społeczności energetycznych OZE w Gminie Brzozów*, tym samym nie osiągnęła zakładanych efektów. Gmina nie wydatkowała żadnych środków finansowych na realizację projektu i nie złożyła żadnego wniosku o płatność. W dniu 7 października 2025 r. zawarła z Minister Klimatu i Środowiska porozumienie dotyczące rozwiązania Umowy o objęcie wsparciem z KPO tego przedsięwzięcia.

W ramach realizacji zadania Gmina ogłosiła postępowanie przetargowe mające na celu wybór wykonawcy Koncepcji Rozwoju. Postępowanie to było bardzo rozciągnięte w czasie. Przez okres sześciu miesięcy i 26 dni nie podjęto żadnych czynności pozwalających na wyłonienie wykonawcy, co skutkowało niezrealizowaniem przedsięwzięcia. Ponadto, postępowanie przetargowe zostało unieważnione dopiero po 21 dniach od rozwiązania Umowy o objęcie wsparciem finansowym z KPO. W ocenie NIK, działania te były nierzetelne.

IV. Uwagi i wnioski.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę:

Uwaga

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością wynikającą z problemów organizacyjno-kadrowych w Urzędzie, NIK zwraca uwagę na potrzebę zorganizowania obsady kadrowej, tak aby umożliwić realizację wszystkich zadań i obowiązków wynikających z przepisów prawa związanych z realizacją przedsięwzięć objętych dofinansowaniem zewnętrznym, w których gmina zobowiązała się uczestniczyć.

Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono i opatrzono podpisem własnoręcznym w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, 15 grudnia 2025 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
p.o. Dyrektora

Witold Pałasz

/-/

Kontroler
Agnieszka Pomykała
Specjalista kontroli państwowej

/-/